

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 855. Quid sit circa ejectionem monialium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

varias apostasias, homicidium, todomiam &c. omnique delictum, ut ait Castrop. *cit.* p. 19. n. 8. quod à seculari commissum pœnam mortis mereretur, vel etiam perpetui carceris, tritemium, ut cum Donat. *tom.* 1. *tr.* 8. q. 6. portell. *in dubiis regular. V. ejicere ab ordine in addit.* n. 1. reiffenst. *h. t. n.* 228. requiritur autem ut tale crimen publicum sit, non quidem necessariò publicè commissum, sed publicum jure, hoc est, in judicium deductum, ibique sufficienter probatum vel confessum, vel notoritate facti. Mirand. *l. c. a. 2.* Rodriq. *tom.* 1. *q.* 30. *a.* 14. & sequenti. Sanch. *L. 6. mor. c. 9. n. 4.* Castrop. *l. c. p.* 19. *n. 5.* Wiestn. *h. t. n.* 153. idque non tantum inter Fratres seu conventuales, sed etiam publicum inter seculares, ut expressè addit reiffenst. *h. t. n.* 229. sine qua publicitate pœna illa ejectionis gravissima eaque publica delicto non decernitur, rationem aliam addit D. Bonnav. *in quasi. super reg. Frat. minor.* 4. 14. dum ait: *ut vitetur scandalum, & ne, si ejiciatur ob delicta occulta videatur injustè ejectus, aut ejus peccatum prospicatur injustè, quod utrumque illicitum est, unde ait Reiffenst. l. c. prætare, ut committens delictum perpetuò potius incarcerationetur, quam ejiciatur, dum tamen dicitur delictum scandalosum & nocivum aliis, etiam religiosis sociis, esse causa sufficiens ejectionis, expectandum non est, ut de facto noceat, sed sufficit, si probabiliter & rationabiliter timeatur nociturum, nisi delinquens recedat, ut cum Suar. *tom.* 4. *de reliq. tr.* 8. *l.* 3. *c.* 8. *num.* 9. Castrop. *l. c. n.* 5. juxta *cit. c. resecande* & *c. ecce.* 24. *q.* 3. & *c. sed illud.* 45. *dist.* An verò esse debeat delictum reincidentiae seu repetitum post praelati monitionem; vel an sufficiat semel tantum commissum, citra monitionem aut aliam incorrigibilitatem, in eo non ita conveniunt A. A. posterius defendunt Castrop. *ait p.* 19. *num.* 7. citatis pro hoc azor. *dist. mor. l.* 12. *c.* 16. *q.* 3. Sanch. *L. 6. sum. c.* 9. *n.* 5. Suaz. *l. c. 4. num.* 11. ex ea ratione, quod possit esse delictum ita grave & scandalosum, ut non possit commode alià pœnà puniri, neque alià vià scandalo fieri satis, aut honori religionis consuli, quam expulsiōne ab ordine, sintque aliqua delicta, quæ, si religiosus semel ausus est committere, prælumi merito potest eadem & graviora commissurus, quo casu, etsi talis de facto incorrigibilis non sit, quia non fuit correctus, aut etiam monitus, sit tamen incorrigibilis ex juris prælumptione, ut inquit Castrop. quia prælumptione nititur religionis regula, si quæ ob aliquod delictum semel commissum permittit aut statuit delinquentem expelli. Ad hæc sint plurima indulta & privilegia, quibus id ipsum pluribus religionibus concessum, v.g. à Leon. X. Minoribus à Pio V. religioni S. Hieron. à Gregor. XIII. Societati in Bulla incipiente, *cum aliis prapósito Generali.* pro ut refert Suar. *l. c. c. 4. num.* 11. Unde rectè inferitur, quòd etsi spectato jure communi necessario requiritur incorrigibilitas ad expulsionem, eidemque præmittendam monitionem, & tamen non temper necessarium esse. His tamen non obstantibus regulariter ad expellendum professum necessarium esse, ut sit verè incorrigibilis juxta decretum S. Congreg. Card. Interp. Conc. Trid. jussu Urbani VIII. emanatum 21. Sept. 1624. quòd reperitur *tom.* 3. *Bullar. const.* 28. *hujus pontificis,* admittit Castrop. *l. c. num.* 6. citatque ab eo AA. quin & absolurè hodieum necessariam esse veram incorrigibilitatem, tenent cum D. Bonavent. *l. c.* Cardin. *in c. cum**

R. P. Leur. *jur. Can. Lib. III.*

olim de privileg. *num.* 4. Sylv. *v. religio* 6. *q.* utl. armill. *v. cod. n. ut.* Cuch. *l. 3. instit. mor. lit.* 1. *n.* 130. & 139. Reiffenst. *h. t. n.* 227. consistente hac vera incorrigibilitate juxta communioem in eo; quòd post trinam monitionem ac punitionem denno relapsus graviter & scandalosè. Ita cum abb. Majolo, Sayr. Grassis à se relatis. Sanch. *l. 6. mor. c. 9. n. 4.* Castrop. *l. c.* Wiestn. *num.* 145. Pelliz. *tom.* 2. *tr.* 8. *c.* 5. *n.* 2. Reiffenst. *num.* 230. *arg. c. 2. contigit.* & 2. *de sent. excom.* & *c. cum non ab homine, de Judicis.* quia talis monitio est canonica, & toties relapsi emendatio desperata. Non tamen ad hanc incorrigibilitatem requiritur ut in idem delictum relabatur, sed sufficit committi alia æque gravia vel graviora *c. ut fama, de sent. excomm.* Abb. *in cit. c. cum non ab homine.* Sanch. Castrop. Reiffenst. *LL. cit.* neque ad eam constituendam sufficere, quòd ex loco pœnitentiæ vel carceribus fugiat, nisi fortè post trinam monitionem quartà vice fugeret, asserit Reiffenst. *n.* 231. ob decretum S. Congr. Conc. Trid. editum 13. Novemb. 1632. ad instantiam Generalis sui ordinis. Contrarium sentientibus cum Abb. *l. c.* Portell. *l. c. num.* 4. & Sanch. *l. c.* Et hæc de jure communi, jure tamen novo rei nimirum decreti S. Congr. Interp. jussu Urbani VIII. editi præter ea, quæ jure communi circa hanc incorrigibilitatem statuuntur, requiritur ad eandem; *ut delinquens unius anni spatio in jejuniis & pœnitentiâ probetur in carceribus & elapso anno nihilominus non respuerit sed indurato animo in sua pervicacia perseveraverit.* Secunda causa est, si reticuit impedimentum vel defectum valde gravem, propter quem graviter decepta fuit religio, ita ut dolus causam dederit admissioni; tunc enim religio eum retinere non tenetur. Lessi. *l. 2. c. 41. n.* 206. azor. *l. c. q. 3.* Sanch. *l. c. num.* 4. & 5. quos citat & sequitur Pirh. *num.* 195. in fine. pro qua citat Castrop. *l. c. n.* 9. Navar. *l. 3. conf. tit. de regul.* 81. 25. Sa. *v. religio, n.* 34. Vega. 2. *tom. sum. c.* 5. *cas.* 4. Sanch. *l. 7. de mat. d.* 37. *n.* 53. & c. assignatâ etiam pro ea ratione, nimirum; quia per errorem injustè à proficiente causatum eundem admisit, & in suam recepit potestatem, adeoque eundem denno in pœnam illius delicti à se expellere. Verùm docet ipse cum Rodriq. *qq. reg. eo.* 3. *q.* 17. *a.* 9. & Sanch. quem dicit sententiam suam retractasse *l. 5. sum. c. 4. num.* 56. eò quòd hæc culpa alia via puniri possit, & si quòd fortè ortum scandalum, eidem satisfacere, præsertim cum non sit ex iis, ob quam religio notam & infamiam incurrat, dum potius amore & affectu religionis commissa esse videri possit, cujus tamen contrarium esse in Societate, ubi ob taciturnitatem istiusmodi impedimenti posse dimitti professum fatetur Castrop. *l. c.*

Quæst. 856. quid sit circa ejectionem monialium incorrigibilium.

RESP. tametsi in rigore loquendo moniales quoque propter incorrigibilitatem eò quòd illius emendatio & correctio in nullo monasterio speretur, ejici quoque possint ut Sanch. *l. c. n.* 6. Castrop. *l. c. n.* 3. Darbos. *l. c. n.* 16. Pirh. *h. t. n.* 195. non obstante *cit. can. impudicas.* & *c. si quis sacro.* cum ibi non negetur illas quandoque excludi posse, id tamen consultum non esse, nec usitatum, sed potius perpetuo carcere detinendas esse, quàm ejiciendas cum gravi scandalo, vel ad aliud monasterium transferendas, passim monent AA. juxta const. Urbani VIII. quam referunt Rodriq. *qq.*

K k k k

regul.

regul. dom. l. 9. 10. a. 9. Mirand. de monialibus q. 3. a. 2. apud Barbos. l. c. dicentem revocatam non esse per Pium V. vel Conc. Trident. et si stri-
ctiore, idque ne aliis monialibus præbeatur an-
sa se præbendi aut fingendi quoque incorrigibiles,
ut ejectæ monasterio vagandi, dum mulieres ex
sua conditione libertatem optent, plurimæque, quæ
à principio statum religiosum perlubenter am-
plexæ, postmodum dolente se quasi coactæ sub
clausura existentes, media procurent, statum illum
& clausuram deserendi. Castrop. pirh. LL. cit.

*Quæst. 857. quid sit circa dimissionem
& expulsionem Scholasticorum seu
simplicibus tantum votis obstrictorum
in Societate.*

Resp. primò: tam hi quam professi ejusdem
Societatis non secus ac aliarum religionum
dimitti & ejici possunt, diversimodè tamen, ita
ut Scholastici dimittantur liberi à suis votis sim-
plicibus, professi verò ejiciantur ligati suis votis
solennibus pro ut habetur p. 2. *const. c. 1. & 2.* &
in Bulla Gregor. XIII. incipiente: *ascendente do-
mino.* orta hac diversitate ex diverso modo reci-
piendi illos, dum emittentes vota simplicia societa-
tati traduntur & ab ea recipiuntur sub ea solùm
conditione, ut ab ea retineantur, quam diu ipsa
retinendos judicaverit. unde cessat eorum ad vota
obligatio cessante conditione, sub qua emissæ &
acceptatæ, nimirum quam diu in Societate retine-
bor, emittentes verò solennia vota professionis
emittant ea absolute, societasque obligat ad illos,
saltem quò ad vinculum & votorum firmitatem,
retinendos, ac proinde eos liberos à votis dimittere
nequit ita Castrop. l. c. p. 20. n. 1.

2. Resp. Secundò: requiri legitimam causam
ad dimissionem tam professorum quam Scholasti-
corum. & quod attinet ad professos requiri causam
gravem, quamvis, ut inquit Castrop. *num. 2.* minor
quam in aliis religionis sufficiat causa ad eorum
dimissionem, dum p. 2. *const. c. 2.* ubi de causis
illis agitur, enumerantur, quæ in aliis religionibus
insufficientes judicantur, nec mentio fit incorrigi-
bilitatis in Bulla Gregor. XIII. quæ incipit, *Cum
alias* ubi statuitur, posse Generalem Societatis ex
causis exigentibus, quales sunt omnes illæ, cum
quibus eos sine gravi sui jactura retinere non potest.
cumque societati specialiter incumbat proximorum
saluti inservire, & vel inde inter perditionis pericula
præ aliis religionibus continud versetur, facilius
quolibet gravis culpa, utpote huic fini obstans,
haberi potest pro sufficiente causa dimittendi pro-
fessos. ita Castrop. enumerans etiam in specie cau-
sas aliquas, ob quas juxta p. 9. *const. c. 4. §. 7.*
ipse præpositus Generalis non tantum ob officio,
sed & à Societate removeri possit; nimirum copu-
lam carnalem, vulnerationem cujuscumque, alicujus
de rebus collegiorum ad proprios usus assump-
tionem, aliorumque bonorum stabilitati alienationem:
Quod attinet ad non professos societatis,
nimirum scholasticos & coadjutores formatos re-
quiri ad eorum dimissionem causam aliquam legiti-
mam, quæ se non offerente, obligata sit eos reti-
nere tanquam verius cum suar. l. c. *tr. 10. l. 2. c. 9. n. 10. & seq.* tenet Castrop. l. c. n. 4. ortâ
hac obligatione eos non dimittendi sine causa tum
ex ipsis constitutionibus societatis, ut patet ex eo,
quòd S. Fundator ejus in *Exam. gener. cap. 6. in
ejus declarat.* dicat: *non est injustum, si societas li-*

*bertatem ad eos dimittendos, quando non faciunt,
quod deberent, retinet.* Item paulò post c. 7. §. 1.
inquiens: Nec id (scilicet è societate expellere)
sine causis justissimis fieri. uti id ipsum satis expre-
ssit Gregor. XIII. in Bulla, *quam fructuosur.* ubi
postquam dixerat, non posse scholares sine vitio
apostasiæ deserere societatem addit: quamvis ex
rationabili causa juxta easdem constitutiones ab
ipso Generali præposito dimitti, & hujusmodi votis
liberari possint. unde rectè à contratio inferitur,
pontificem censere, eos sine rationabili causa non
posse dimitti. tum etiam ortâ hac obligatione societa-
tatis eos sine justa causa non dimittendi ex ipsa
emissione votorum, dum per eam religiosus se tra-
dit religioni, ut ab ea retineatur pro ut ipsa obligata
est eum retinere; ea autem obligata est
suis constitutionibus eum retinere, dum non
offeritur legitima causa dimissionis; unde post ac-
ceptatam tali modo hanc traditionem non potest
eum sine causa justa illum dimittere, & si id fecerit,
dimissio est nulla. quæ his opponi possent,
videtur desumpta ex paritate non professorum &
professorum, dum & hi sine justa causa expelli
non possunt; vide diluta à Castrop. l. c. *num. 6.*
hac potissimum ratione; quòd etsi in hoc conveni-
ant, quòd ad utrumque dimissionem requiratur
causa justa, ad dimittendum tamen non professum
sufficiat causa minor, diversusque sit modus dimit-
tendi utrosque, nempe non professum liberum à
votis; professum verò isdem ligatum; cum pro-
fessus se tradat retinendum à religione absolute
perpetuo quò ad professionis vinculum & subjec-
tionem prælati debitam. Porrò causæ, ob quas
Societas religiosos suos non profectos dimittere
potest, 2. p. *const. c. 2.* ad quatuor capita redu-
cuntur, quorum primum est; si ex retentione ali-
cujus deus graviter offenderetur, eò quòd ita sit
perditus moribus, ut incorrigibilis censeatur, quæ
causa tamen aliis quoque religionibus communis
est. Secundum, si judicaretur alicujus in societate
retentionem contra illius bonum fore, ut si in de-
cursum probationis detegerentur aliqua impedimen-
ta (intellige, etsi non sint ex essentialibus) & graves
defectus ab eo in examine taciti, qua propter
societati infidelis fuerit in re magni momenti, de
quo tamen ait Castrop. l. c. n. 7. quòd, si aliis do-
ctibus polleat, unde aptus sit ministeriis societatis,
prudentiæ superioris relinqui an re vera dimittendus
sit. Item si morbum quidem vel dispositionem
ad illum detexit, admissusque est (intelligen-
dum videtur non tantum ad novitiatum, sed etiam
ad societatem per vota biennii) eà conditione, ut
periculum fieret sanitatis, & dein appareret, eum
non convalescere, & labores societatis ferre non
posse, dimitti poterit. Si verò manifestat quidem
infirmitatē corporis valetudine sine ulla conditione,
spe tamen concepta ad majora aptum futurum,
ingressus in societatem, evanescente dein spe illâ
dimitti quidem poterit, utpote deficiente illa spe
seu conditione, sub qua tacitè admissus p. 4. *const.
c. 6.* verum ut Castrop. l. c. addit si adhuc aliquo
modo utilis religioni esse, & sine gravi detrimento
retineri potest, credere se potius retinendum, quam
dimittendum; tum quia defectus ille ei involun-
tarius; tum quia se infidelem in eo manifestando
non præbuit. De cætero, si sanus in societatem
ingressus in obsequio societatis in ægritudinem inci-
dit, ob quam ministeriis illius redditus ineptus,
nequaquam dimitti potest, si ipse non consentiat;
quia id repugnat caritati; secus tamen, si ipse,
ut